

I N F O R M Á C I A

o stave podnikania vo verejnej vodnej doprave na základe licencií na vykonávanie verejnej vodnej dopravy vydaných v súlade so zákonom č. 338/2000 Zb. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, za obdobie rokov 2000 – 2010.

Predkladá: Ing. Jaroslav Coplák – predseda licenčnej komisie

Vypracoval: Ing. Jozef Mička, CSc. - tajomník komisie

Súčasný stav

Udeľovanie licencií na vykonávanie verejnej vodnej dopravy sa uskutočňuje v súlade s európskymi smernicami o vodnej doprave ako významnej súčasti jednotného európskeho dopravného systému. Európske právne predpisy boli zakotvené do právneho systému Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR v rámci aproximácie európskej legislatívy. Právny systém MDPT SR si vyžadoval prijatie zákona o vodnej doprave, ktorý, okrem iného, zahrňoval aj oblasť licenčnej politiky.

Zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) v paragrafoch 12 až 19 špecifikuje základné podmienky a predpoklady pre udeľovanie, odňatie a zánik licencií, vrátane vykonávania zmien v licenciách..

Základnou podmienkou pre udelenie licencie je bezúhonnosť žiadateľa, finančná spôsobilosť a odborná spôsobilosť členov manažmentov, konateľov právnických a fyzických osôb, resp. spoločností, ktoré podnikajú vo verejnej vodnej doprave.

Platnosť licencií je podmienená preukázaním odbornej spôsobilosti dopravcu a to na základe predloženia osvedčenia o odbornej spôsobilosti členov manažmentu spoločnosti alebo ich konateľov. Toto osvedčenie sa vydáva po úspešnom vykonaní odbornej skúšky, ktorej obsah je špecifikovaný vo vyhláske MDPT SR č. 123/2001 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu, rozsahu a priebehu skúšky a o forme osvedčenia o odbornej spôsobilosti dopravcu vo vodnej doprave.

Skúška na získanie osvedčenia odbornej spôsobilosti dopravcu sa vykonáva pred odbornou skúšobnou komisiou, ktorú zriaďuje a menuje minister dopravy. Skúšobná komisia bola zriadená rozhodnutím ministra dňa 18.01.2001 pod číslom 5/2001.

Skúšobná komisia pre udeľovanie osvedčenia odbornej spôsobilosti dopravcu na vykonávanie verejnej vodnej dopravy (vnútroštátnej, medzinárodnej, nákladnej, osobnej, pravidelnej a nepravidelnej) po splnení stanovených podmienok, t.j. po úspešnom vykonaní odbornej skúšky, predložení dokladov o bezúhonnosti, finančnej spôsobilosti, vzdelaní a praxe v odbore, predloží návrh na vydanie licencie.

Postup pri odňatí a zániku licencie je ustanovený v § 18 a 19 zákona, pričom dôvodom na odňatie licencie je porušenie povinností ustanovených zákonom, žiadosť dopravcu o zrušenie licencie alebo finančná nespôsobilosť dopravcu. Licencia zaniká po uplynutí doby, na ktorú bola udele-

ná, dňom zániku právnickej osoby dopravcu, prípadne dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ministerstva o odňatí licencie.

Od prijatia zákona, ktorý ustanovil podmienky a povinnosti dopravcov vo verejnej vodnej doprave, licenčná komisia (pojem licenčnej a skúšobnej komisie je identický) riešila jednotlivé žiadosti v súlade so zákonom. Komisia zasadala operatívne podľa potrieb žiadateľov a vydávala osvedčenia a licencie pre príslušný druh verejnej vodnej dopravy a vodnej cesty v skrátených termínoch.

Ako ustanovuje § 17 bod 2 zákona, držiteľ licencie je povinný oznámiť ministerstvu všetky zmeny týkajúce sa údajov uvedených v žiadosti o udelenie licencie do 15 dní od vzniku zmeny. Prax a skutočnosť je však iná, lebo poznatky vyplývajúce z informácií o plavebnej prevádzke na vodných cestách SR signalizujú, že viacero spoločností z rôznych dôvodov síce ukončilo podnikanie vo vodnej doprave, ale nesplnilo si zákonom stanovenú povinnosť túto skutočnosť oznámiť ministerstvu.

Z tohto dôvodu s odvolaním sa na § 15 zákona licenčná komisia na svojom zasadnutí dňa 4. mája 2010 prijala rozhodnutie požiadať spoločnosti podnikajúce vo verejnej vodnej doprave o poskytnutie informácií o prípadných zmenách základných údajov uvedených v licencií, resp. o informáciu či naďalej podnikajú v danom odbore.

Od dopravcov boli požadované tieto informácie:

- identifikácia organizácie podľa udelennej licencie (názov, adresa, kontaktné údaje),
- vyjadrenie, či podniká vo verejnej vodnej doprave v rozsahu stanovenom licenciou,
- popísať hlavné problémy v oblasti podnikateľského prostredia vo verejnej vodnej doprave.

V priebehu obdobia od roku 2001 do 30.06.2010 bolo vydaných celkom 60 licencií na podnikanie vo verejnej vodnej doprave v nákladnej a osobnej preprave a to na vnútroštátnych ako aj medzinárodných vodných cestách. Takmer výlučne išlo o právnické osoby podnikajúce v nákladnej doprave a len tri fyzické osoby podnikajú vo verejnej osobnej doprave a to na vnútroštátnych vodných cestách. V tomto období osem spoločností oznámilo, že ukončilo podnikanie vo vodnej doprave.

Z 52 oslovených spoločností v súčasnosti podniká 44, šesť spoločností zmenilo adresu, ale zmenu neoznámilo. Licenčná komisia prijala uznesenie o pozastavení platnosti licencie tých spoločností, ktoré zmenili svoje sídlo a túto zmenu neoznámili, resp. z dôvodu ukončenia podnikania vo vodnej doprave. Ide celkovo o osem spoločností, ktoré boli v zmysle záverov zo zasadnutia licenčnej komisie zo dňa 5. augusta 2010 písomne vyzvané, aby doplnili požadované údaje.

Pri hodnotení celkového stavu podnikania vo verejnej vodnej doprave možno konštatovať, že sa na dopravnom trhu etablovali nové spoločnosti a to ako v nákladnej, tak aj v osobnej doprave.

Podľa vyjadrenia manažmentov a konateľov plavebných spoločností podmienky ďalšieho rozvoja vodnej dopravy sú v súčasnosti pomerne zložité a to najmä z týchto dôvodov:

- finančné podmienky na získanie úverov od bánk na nákup alebo lízing plavidiel sú nielen zložité, ale banky o poskytovanie takýchto úverov nemajú záujem,
- podpore vodnej dopravy ako ekologickej dopravy, najmä na Dunaji, sa zo strany jednotlivých štátov venuje minimálna pozornosť a to napriek programu NAIADES

a realizačnej platforme PLATINA, prijatých Európskym parlamentom, projekty sú zamerané hlavne na technické riešenia a informačné systémy, avšak nevytvárajú podmienky na podporu ekologických a prepravných pozitív vodnej dopravy, najmä pokiaľ ide o tarifnú politiku,

- podpora vodnej dopravy z európskych fondov je minimálna,
- pretrvávajúce uplatňovanie národných princípov v oblasti právnych predpisov, lodných listín a odbornej spôsobilosti členov posádok plavidiel (kapitánske patenty a pod.), plavebnej bezpečnosti na vodných cestách; rokovania medzinárodných organizácií o harmonizácii týchto predpisov sa neúmerne predlžujú, čo plavebným spoločnostiam spôsobuje ťažkosti, hlavne pri plavbe na medzinárodných vodných cestách.

Závery

Na základe zistených skutočností v oblasti podnikania vo verejnej doprave, licenčná komisia na svojom zasadnutí dňa 14. septembra 2010 prijala tieto závery:

1. Spoločnostiam, ktoré neoznámili zmenu sídla spoločnosti, resp. nereagovali na opakovanú žiadosť o oznámenie súčasného stavu v podnikaní vo vodnej doprave, oznámiť uznesenie licenčnej komisie o pozastavení platnosti licencie.
2. Aktualizovať „Zoznam vydaných licencií na vykonávanie verejnej vodnej dopravy“, na internetovej stránke ministerstva.
3. Informovať Štátnu plavebnú správu o spoločnostiach, ktorým bola pozastavená licencia.

V Bratislave 14. septembra 2010